



**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-91(4)/15/AgŁ

Warszawa, 11 stycznia 2016 r.

DECYZJA DIH-1/4/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Grzegorza Roswagi, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Grzegorz Roswag „EGRO” Firma Handlowo-Usługowa w Łodzi, od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi nr 108/KJ-ŻG/2015 z dnia 30 września 2015 r. (nr akt sprawy: DP.8361.35.2015, DP.8361.83.2015), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 2 000 zł (słownie: dwa tysiące złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanych dwóch partii środków spożywczych oferowanych w opakowaniach o łącznej wartości 698,61 zł, utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 12-19 lutego 2015 r. przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi, zwanego dalej „Łódzkim WIIH”, w hurtowni spożywczej „EGRO” w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Warszawskiej 149/151, należącej do przedsiębiorcy Grzegorza Roswagi, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Grzegorz Roswag „EGRO” Firma Handlowo-Usługowa w Łodzi, pobrano do badań laboratoryjnych próbki:

- mieszanki bakaliowej á 150 g, oznaczonej datą minimalnej trwałości „02.2015” i nr partii produkcyjnej „015”, wyprodukowanej przez „EDAL” Sp. j. Żychów 41, 62-850 Lisków k. Kalisza, zwanej dalej „mieszką bakaliową”, w ilości 4 opakowań, z partii liczącej 14 opakowań o łącznej wartości 35,56 zł (2,54 zł/op.);
- moreli suszonych á 120 g, oznaczonych datą minimalnej trwałości „29.09.2015”, będącą również nr partii produkcyjnej, zapakowanych przez „ORZESZEK BIS” J. Płóciennik, P. Płóciennik i Wspólnicy Sp. j. Mogilno Duże 28A, 95-082 Dobroń, zwanych dalej

„morelami suszonymi”, w ilości 4 opakowań, z partii liczącej 149 opakowań o łącznej wartości 663,05 zł (4,45 zł/op.);

co udokumentowano w protokole pobrania próbki produktu nr 01924 z 13 lutego 2015 r.

Równocześnie z dwóch ww. partii produktów pobrano i zabezpieczono dodatkowe próbki, w ilości odpowiadającej ilości pobranej do badań laboratoryjnych (próbki kontrolne), które pozostawiono w placówce pod nadzorem kontrolowanego – co udokumentowano w protokole pobrania próbki kontrolnej nr 01925 z 13 lutego 2015 r.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 19 lutego 2015 r. (nr akt kontroli: DP.8361.35.2015), w protokołach oględzin nr 1 (dla moreli suszonych) i 2 (dla mieszanki bakaliowej) z 16 lutego 2015 r., a także na wydrukach zdjęć wykonanych w toku kontroli, przedstawiających sposób oznakowania tych wyrobów i dołączonych do akt sprawy. Do dokumentacji dołączono również oświadczenie kontrolowanego z 12 lutego 2015 r. o przynależności do grupy małych przedsiębiorców.

Badania cech organoleptycznych i fizykochemicznych wykonane przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, zwane dalej „Laboratorium UOKiK w Warszawie”, wykazały, że:

- mieszanka bakaliowa nie spełniała wymagań jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej oraz zadeklarowanej przez producenta w jej oznakowaniu, z uwagi na: obecność niezadeklarowanych na opakowaniu siarczynów w ilości 375 mg/kg (przy niepewności wyniku ± 39 mg/kg) oraz niewłaściwe cechy organoleptyczne (tj. zapach nieczysty i jełki) – co udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 97/2015 z 26 lutego 2015 r.;
- morele suszone nie spełniały wymagań jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej oraz zadeklarowanej przez producenta w ich oznakowaniu, z uwagi na: obecność niezadeklarowanych na opakowaniu siarczynów w ilości 1942 mg/kg (przy niepewności wyniku ± 200 mg/kg) oraz kwasu sorbowego i jego soli w ilości 113 mg/kg (przy niepewności wyniku ± 8 mg/kg) – co udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 98/2015 z 11 marca 2015 r.

Na podstawie powyższych ustaleń, Łódzki WIIH uznał, że przedmiotowe produkty są artykułami rolno-spożywczymi zafalszowanymi, w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. c) ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, z uwagi na podanie w ich oznakowaniu niezgodnych z prawdą danych w zakresie składu. Ponadto zwrócił uwagę, że zawarte w nich siarczyny są składnikami alergennymi, określonymi w pkt 12 załącznika II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”, gdyż ich ilość przekraczała 10 mg/kg w przeliczeniu na całkowitą zawartość SO₂

dla produktów w postaci gotowej bezpośrednio do spożycia lub w postaci przygotowanej do spożycia zgodnie z instrukcjami wytwórców.

Taki sposób oznakowania suszy owocowych, zdaniem Łódzkiego WIIH, wprowadzał konsumenta finalnego w błąd, co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności, co do jego charakteru i składu, co stanowiło naruszenie treści art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

O wynikach badań laboratoryjnych oraz o prawie do zbadania próbek kontrolnych zakwestionowanych produktów kontrolowany został poinformowany w pismach z 26 lutego (dla mieszanki bakaliowej) i 16 marca 2015 r. (dla moreli suszonych), przekazanych pocztą elektroniczną. Kontrolowany oświadczył w pismach z 27 lutego (dla mieszanki bakaliowej) i 17 marca 2015 r. (dla moreli suszonych), że odstępuje od zbadania próbek kontrolnych. Tym samym, zostały one zwolnione z zabezpieczenia, o czym poinformowano kontrolowanego w pismach z 27 lutego (dla mieszanki bakaliowej) i 23 marca 2015 r. (dla moreli suszonych).

Informacje o wynikach badań laboratoryjnych zostały przekazane kontrolowanemu również w trakcie drugiej kontroli przeprowadzonej 24 marca 2015 r. (według upoważnienia nr DP.8361.83.2015) – co udokumentowano w protokole kontroli z 24 marca 2015 r. (nr akt kontroli: DP.8361.83.2015).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 5 sierpnia 2015 r., Łódzki WIIH zawiadomił ww. przedsiębiorcę, zwanego dalej „stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu zafałszowanych dwóch ww. partii produktów, informując także o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów. Ponadto, w piśmie tym wezwał ją do przekazania informacji na temat wielkości obrotów i przychodu za rok 2014. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień, ani też nie przekazała żądanych informacji, nawet pomimo skierowania do niej ponownego wezwania z 3 września 2015 r. Informacje te przekazał Urząd Skarbowy Łódź – Śródmieście na wniosek Łódzkiego WIIH z 3 września 2015 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr 108/KJ-ŻG/2015 z dnia 30 września 2015 r. (doręczoną stronie 19 października 2015 r.), Łódzki WIIH wymierzył stronie, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 2 000 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanych dwóch ww. partii produktów.

Pismem z 2 listopada 2015 r. (nadanym tego samego dnia w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie. Strona podniosła, że wymierzając jej karę pieniężną, organ pierwszej instancji stwierdził, iż to ona jest podmiotem, który wprowadził do obrotu środki spożywcze, w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz

ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, nie podając podstawy prawnej czy wykładni takiego twierdzenia. Wskazała, że przy ocenie stopnia jej zawinienia i zakresu naruszenia, organ pierwszej instancji ustalił, że stwierdzone niezgodności powstały na etapie produkcji i etykietowania produktów z winy producenta, niemniej jednak tą częścią odpowiedzialności obarczył ją, bez wskazania podstawy prawnej oraz bez wyjaśnienia, w jaki sposób ona miałaby to wykonać, podejmując działania umożliwiające weryfikację jakości wprowadzonej do obrotu żywności, skoro nie posiada stosownego laboratorium, a jedynie system HACCP i możliwość kontroli organoleptycznej.

Pismem z 10 grudnia 2015 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Jak wynika z tego artykułu, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2), oraz że podmioty działające na rynku spożywczym, które nie mają wpływu na informacje na temat żywności, nie mogą dostarczać żywności, o której wiedzą lub w stosunku do której mają podejrzenia – w oparciu o informacje posiadane w ramach działalności zawodowej – że jest niezgodna z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 3), natomiast bez uszczerbku dla tych przepisów podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe

wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Zgodnie z zasadą ogólnego informowania, określoną w art. 7 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać konsumenta finalnego w błąd, w szczególności, co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności, co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji (ust. 1 lit. a), a także informacje te muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta (ust. 2).

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej (lit. a);
- w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą (lit. b);
- w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej (lit. c).

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, w świetle art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1 000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej (w brzmieniu obowiązującym w dniu orzekania przez organ drugiej instancji), uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników badań próbek pobranych w hurtowni należącej do strony przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego WIIH, stwierdzono, że wprowadzone do obrotu dwie ww. partie produktów oferowanych w opakowaniach o łącznej wartości 698,61 zł, nie odpowiadały wymaganiom jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej oraz zadeklarowanej przez producentów w ich oznakowaniu, z uwagi na:

- dla mieszanki bakaliowej – obecność niezadeklarowanych na opakowaniu siarczynów oraz niewłaściwe cechy organoleptyczne (tj. zapach nieczysty i jełki);
- dla moreli suszonych – obecność niezadeklarowanych na opakowaniu siarczynów oraz kwasu sorbowego i jego soli.

Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzone do obrotu przedmiotowe susze owocowe, z uwagi na podanie w ich oznakowaniu niezgodnych z prawdą danych w zakresie składu (tj. pominięciu informacji o obecności siarczynów i/lub kwasu sorbowego i jego soli jako substancji konserwujących, z uwzględnieniem, że siarczyny w oznaczonej ilości były także składnikiem alergennym) są artykułami rolno-spożywczymi zafałszowanymi, w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. c) ustawy o jakości handlowej – co nosiło znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy i skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 2 000 zł.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Tym samym, Łódzki WIIH w drodze decyzji nr 108/KJ-ŻG/2015 z dnia 30 września 2015 r. wymierzył powyższą karę pieniężną Grzegorzowi Roswagowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Grzegorz Roswag „EGRO” Firma Handlowo-Usługowa w Łodzi, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu przedmiotowe produkty.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona nie wniosła zastrzeżeń, co do zasadności uznania przedmiotowych produktów za zafałszowane, natomiast podniosła, że wymierzając jej karę pieniężną, organ pierwszej instancji stwierdził, iż to ona jest podmiotem, który wprowadził do obrotu środki spożywcze, w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, nie podając podstawy prawnej czy wykładni takiego twierdzenia. Wskazała, że przy ocenie stopnia jej zawinienia i zakresu naruszenia, organ pierwszej instancji ustalił, że stwierdzone niezgodności powstały na etapie produkcji i etykietowania produktów z winy producenta, tym niemniej tą częścią odpowiedzialności obarczył ją, bez wskazania podstawy prawnej oraz bez wyjaśnienia, w jaki sposób ona miałaby to wykonać, podejmując działania umożliwiające weryfikację wprowadzonej do obrotu żywności, skoro nie posiada stosownego laboratorium, a jedynie system HACCP i możliwość kontroli organoleptycznej.

Odnosząc się do powyższego, należy zauważyć, że podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka spożywczego na rynek Unii Europejskiej, oraz że podmiot ten zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych, co wprost wynika z art. 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Z artykułu tego wynika również, że podmioty działające na rynku spożywczym, które nie mają wpływu na informacje na temat żywności, nie mogą dostarczać żywności, o której wiedzą lub w stosunku do której mają podejrzenia –

w oparciu o informacje posiadane w ramach działalności zawodowej – że jest niezgodna z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 3), zaś bez uszczerbku dla tych przepisów podmioty te zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Należy uwzględnić, że odpowiedzialność (za informacje na temat żywności), o której mowa w art. 8 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, jest spójna z regułami odpowiedzialności wyrażonymi w art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, w świetle którego, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Z powyższego wynika, że obowiązek zapewnienia zgodności środków spożywczych z przepisami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej oraz upewnienia się, że wymogi te są spełnione, spoczywa nie tylko na producencie czy dystrybutorze, ale także na stronie (jako na sprzedawcy hurtowym). Jedną z zasad prawa żywnościowego jest to, że jeżeli stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości powstały na wcześniejszym etapie obrotu, to powinny zostać wyeliminowane na następnych etapach, tak, aby konsumenci mogli otrzymać produkty zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Okoliczności, na które strona powołuje się w odwołaniu, że stwierdzone niezgodności powstały na etapie produkcji i etykietowania produktów z winy producenta, a więc ona nie miała na nie wpływu, ani też nie była w stanie ich wykryć bez wykonania specjalistycznych badań laboratoryjnych, nie mogą – wbrew przekonaniu strony – oznaczać, że strona zostaje zwolniona z obowiązków wynikających z art. 8 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 i art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002. Strona jako profesjonalista na rynku była zobowiązana do znajomości i przestrzegania przepisów prawa związanych z wykonywaną przez nią działalnością. Nie mogła ona działać jedynie w przeświadczeniu, że nie dopuści się czynu, o którym mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, podlegającego karze pieniężnej. Należy zwrócić uwagę, że strona, poza twierdzeniem, że posiada system HACCP i możliwość kontroli organoleptycznej (nieskutecznej jednak na tyle, aby wykryć nieczysty i jełki zapach dla jednej spośród dwóch ww. partii produktów), nie przedstawiła żadnych argumentów potwierdzających, że podjęła jakiegokolwiek inne kroki, aby zapobiec stwierdzonym nieprawidłowościom. Argumenty strony wskazują, że działała ona wyłącznie w zaufaniu do dostawców oraz w przekonaniu, iż towary, które od nich nabyła zostały wytworzone przez producentów zgodnie z ich deklaracjami, co może świadczyć o naruszeniu reguł ostrożności, tym bardziej, że przepisy prawa nakładają na nią obowiązek kontrolowania wprowadzanej do obrotu żywności. Strona powinna była dołożyć należytej staranności z racji tej, że prowadziła działalność hurtową i dostarczała swoje produkty odbiorcom detalicznym, którzy mają mniejsze możliwości weryfikacji oznakowania niż ona.

Należy zauważyć, że zaskarżoną decyzję wydano na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, który wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy,

w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia zafałszowanych produktów do obrotu, podlega karze pieniężnej określonej w tym przepisie. Jak potwierdza judykatura, odpowiedzialność określona w tym przepisie ma charakter obiektywny, a przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu. Zatem samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzania do obrotu zafałszowanych produktów jest przesłanką wystarczającą do nałożenia stosownej kary, która jest karą administracyjną. Bez znaczenia pozostaje – wbrew przekonaniu strony – czy zafałszowane produkty zostały wprowadzone do obrotu z wyniku celowego działania, czy też nie, gdyż nie jest to przesłanką do odstąpienia od wymierzenia kary w ogóle (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 października 2011 r. sygn. akt VI SA/Wa 1371/11).

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej pod pojęciem obrót mieszczą się czynności w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, to jest wprowadzenie na rynek, które oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania. W rozumieniu tych przepisów, strona wskazane w decyzji organu pierwszej instancji produkty posiadała w celu sprzedaży, a więc wprowadziła do obrotu, co skutkowało wymierzeniem jej kary pieniężnej, stosownie do nakazu wynikającego z art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy.

Tym samym, należy stwierdzić, że organ pierwszej instancji prawidłowo i zgodnie z prawem uznał, iż odpowiedzialność za wprowadzenie do obrotu zafałszowanych dwóch ww. partii produktów ponosi strona, a więc wymierzenie jej kary z tego tytułu było zasadne.

Biorąc pod uwagę, że od 30 listopada 2015 r. obowiązuje nowe brzmienie przepisu art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, w którym wymieniono przesłanki mające wpływ na wysokości kary pieniężnej, określonej w art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy, na podstawie zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

- oceniając stopień szkodliwości czynu, polegającego na wprowadzeniu do obrotu przez stronę zafałszowanych artykułów rolno-spożywczych, należy uwzględnić, że stwierdzona nieprawidłowość, polegająca na podaniu w ich oznakowaniu niezgodnych z prawdą danych w zakresie składu (tj. pominięciu w dwóch przypadkach informacji o obecności siarczynów, a w jednym – dodatkowo informacji o obecności kwasu sorbowego i jego soli), wprowadzała konsumentów finalnych w błąd co do charakteru i składu produktu oraz godziła istotnie w ich interesy. Jak słusznie zauważył organ pierwszej instancji, brak tych danych pozbawiał konsumentów istotnych informacji o produkcie, mogących mieć wpływ na dokonanie właściwego wyboru produktu, zgodnego z ich oczekiwaniami oraz pozwalających na uniknięcie niepożądanych składników, takich jak siarczyny, będące alergenem i środkiem konserwującym żywność. Jednym z podstawowych praw konsumentów jest prawo do bezpieczeństwa ekonomicznego i zdrowotnego, którego częścią składową jest możliwość podejmowania świadomych decyzji dotyczących zakupu produktu, a w niniejszej sprawie wprowadzenie do obrotu zafałszowanych artykułów rolno-spożywczych uniemożliwiało konsumentom dokonywania wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością, opartego na wiedzy i przekonaniu,

albowiem dopiero rzetelna informacja o produkcie daje podstawy do świadomego wyboru produktu;

- oceniając zakres naruszenia, należy uwzględnić, że stwierdzone niezgodność wskazywała na istotne naruszenie wymagań jakości handlowej, przede wszystkim z punktu widzenia interesów i praw konsumentów. Jak słusznie podkreślił organ pierwszej instancji, rzetelna informacja o składzie produktu jest jednym z głównych elementów oznakowania. Strona naruszyła unijne i krajowe prawo w zakresie rzetelnego informowania konsumentów o składzie oferowanych im produktów;
- oceniając dotychczasową działalność tego podmiotu, należy wziąć pod uwagę, że strona w okresie ostatnich 24 miesięcy po raz pierwszy naruszyła przepisy o jakości handlowej;
- oceniając wielkość obrotów oraz przychodu tego podmiotu, należy uwzględnić, że strona nie przekazała żądanych informacji za rok 2014, pomimo skierowania do niej drugiego wezwania. Tym niemniej, na podstawie informacji przekazanych przez Urząd Skarbowy Łódź – Śródmieście, została zakwalifikowana, zgodnie z art. 105 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.), do grupy małych przedsiębiorców;
- oceniając wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych, należy uwzględnić, że strona nie zapewniła rzetelnej informacji o składzie produktu dla dwóch ww. partii suszy owocowych, a ich wartość w dniu kontroli stanowiła kwotę 698,61 zł.

Zdaniem Prezesa UOKiK, opisane powyżej przesłanki, jakimi należało kierować się przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, określonej w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, były podstawą do wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 2 000 zł, ustalonej przez organ pierwszej instancji. Kara ta mieści się w granicach ustawowych oraz stanowi [...] % przychodu strony za rok 2014, podczas gdy organ pierwszej instancji był uprawniony do wymierzenia tej kary w wysokości od 1 000 zł do [...] zł.

Jak stanowi art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie produkty odpowiadające jakości handlowej (w tym bez cech zafałszowania), a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Ponadto, spełni ona swoją funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, przede wszystkim z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności w zakresie zapewnienia rzetelnej informacji o składzie produktu.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, jak i ustalenie jej wysokości, należy uznać za prawidłowe i zgodne z prawem.

Tym samym, zawarty w odwołaniu wniosek strony o chylenie zaskarżonej decyzji, należy uznać za niezasadny, w świetle ustaleń opisanej kontroli, jak również obowiązujących przepisów prawa dotyczących wymierzania kar na gruncie ustawy o jakości handlowej.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stanie się ostateczna.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.).

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

Otrzymują:

1. Grzegorz Roswag
ul. Piotrkowska 204/210 lok. 133
90-369 Łódź
2. Łódzki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Łodzi
3. a/a